

РОЗДІЛ 3

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК ТА ФІНАНСОВІ ЗВІТНІСТЬ

Авторський колектив:

КАМЕНСЬКА Тетяна Олександрівна, к.е.н., доцент,
Державна академія статистики, обліку та аудиту (теми
1-10, 12-23)

ЛЕОНОВ Дмитро Анатолійович, к.е.н., доцент, ректор
Українського інституту розвитку фондового ринку (теми
3, 4, 8, 11)

НЕСТЕРЕНКО Іван Іванович, член Державної комісії з
цінних паперів та фондового ринку, член Палати ауди-
торів України (теми 1, 2, 15, 18)

ВСТУП

Європейським парламентом схвалено рішення про перехід з 1 січня 2005 року всіх європейських компаній, чиї цінні папери обертаються на фондових біржах, до складання та подання фінансової звітності за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ). З урахуванням зовнішньополітичного курсу України на євроінтеграцію та вступ до ВТО планується, що українські підприємства, фінансова звітність яких згідно з чинним законодавством оприлюднюється, протягом 2005-2007 років також перейдуть на застосування МСФЗ. Нормативними документами, які регулюють дане питання в Україні, є: Рішення Кабінету Міністрів України від 14.08.2001 № 1046, та розпорядження КМУ від 18.01.2003 № 25-р. Тому вивчення МСФЗ є нагальною потребою перш за все для головних бухгалтерів підприємств емітентів цінних паперів.

Протягом останніх двох років Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку переглянула 17 стандартів та внесла зміни до тексту інших стандартів. Зазначені зміни набувають чинності у більшості випадків з 1 січня 2005 року. Тому поглиблене вивчення переглянутих стандартів є досить своєчасним та актуальним.

Сфера дії і застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності

МСФЗ застосовують до фінансової звітності, що публікується, всіх комерційних підприємств (торговельних, виробничих, фінансових і інших) незалежно від їхньої організаційно-правової форми. МСФЗ можуть застосовуватися некомерційними організаціями, а також державними підприємствами, організаціями й установами.

МСФЗ застосовуються щодо фінансової звітності загального призначення, що покликана задовольняти інформаційні запити різних категорій користувачів.

№ стандарту	Назва	Дата вступу в силу	
		Перше прийняття	Останній перегляд
Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS)			
1	Перше застосування МСФЗ	01.01.2004	-
2	Платіж на основі акцій	01.01.2005	-
3	Об'єднання бізнесу	01.01.2005	-
4	Страхові контракти	01.01.2005	-
5	Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність.	01.01.2005	-
Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (IAS)			
1	Подання фінансових звітів	01.01.1975	01.01.2005
2	Запаси	01.01.1976	01.01.2005
3	Консолідовані фінансові звіти	01.01.1977	Замінені МСБО 27, 28
4	Облік амортизації	01.01.1977	Вилучений у 1977 році Замінені МСБО 16, 22, 38
5	Інформація, що підлягає розкриттю у фінансовій звітності	01.01.1977	Замінені МСБО 1
6	Облік наслідку зміни ціни	01.01.1978	Замінені МСБО 15
7	Звіти про рух грошових коштів	01.01.1979	01.01.1994
8	Облікові політики, зміни в облікових оцінках і помилки	01.01.1979	01.01.2005
9	Витрати на дослідження і розробки	01.01.1980	Замінені МСБО 38
10	Події після дати балансу	01.01.1980	01.01.2005
11	Будівельні контракти	01.01.1980	01.01.1995
12	Податки на прибуток	01.01.1981	01.01.2001
13	Подання поточних активів і поточних зобов'язань	01.01.1981	Замінені МСБО 1 (нова редакція)
14	Звітність за сегментами	01.01.1983	01.07.1998

№ стандарту	Назва	Дата вступу в силу	
15	Інформація, що вдображу вплив змін цін	01.01.1983	Вилучено з 01.01.05
16	Основні засоби	01.01.1983	01.01.2005
17	Оренда	01.01.1984	01.01.2005
18	Дохід	01.01.1984	01.01.1995
19	Виплати працівникам	01.01.1985	01.01.2001
20	Облік державних грантів розкриття інформації про державну допомогу.	01.01.1984	01.01.1995
21	Вплив змін валютних курсів	01.01.1985	01.01.2005
22	Об'єднання підприємств	01.01.1985	Замінені МСФЗ 3
23	Витрати на позики	01.01.1986	01.01.1995
24	Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін	01.01.1986	01.01.2005
25	Облік інвестицій	01.01.1987	Замінені МСБО 39 та 40
26	Облік звітності щодо програм пенсійного забезпечення	01.01.1988	01.01.1995
27	Консолідована окрема фінансова звітність	01.01.1990	01.01.2005
28	Інвестиції в асоційовані підприємства	01.01.1990	01.01.2005
29	Фінансова звітність в умовах гперінфляції	01.01.1990	01.01.1995
30	Розкриття інформації фінансової звітності банків подібних фінансових установах	01.01.1991	01.01.2001
31	Частка в спільних підприємствах.	01.01.1992	01.01.2005
32	Фінансові інструменти: розкриття подання	01.01.1996	01.01.2005
33	Прибуток на акцію	01.01.1998	01.01.2005
34	Проміжна фінансова звітність	01.01.1999	-
35	Діяльність, що припиняється	01.01.1999	Замінені МСФЗ 5
36	Зменшення корисності активів	01.01.1999	31.03.2004
37	Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи	01.07.1999	-
38	Нематеріальні активи	01.07.1999	31.03.2004
39	Фінансові інструменти: визнання та оцінка	01.01.2001	-
40	Інвестиційна нерухомість	01.01.2001	01.01.2005
41	Сільське господарство	01.01.2003	-
Інтерпретації			
1	Інтерпретація Міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRIC)		
1-33	Інтерпретація Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (SIC)		